

GA Telesis Engine Services Oy
PL 1100, 01531 VANTAA
2524863-5

Päätös Tukes 3964/03.01/2024

Asia

Toiminnan laajentuminen laajamittaiseksi vaarallisten kemikaalien teolliseksi käsittelyksi ja varastoinniksi.

Kohde

Yrityksen tiedot: GA Telesis Engine Services Oy (2524863-5)
Kohteen sijaintiosoite: Turbiinikuja 6, 01530, VANTAA
Kiinteistötunnukset: 92-407-5-115
Kohde sijaitsee pohjavesialueella

Päätös

GA Telesis Engine Services Oy saa jatkaa vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia hakemuksensa mukaisella tavalla. Lupa myönnetään sillä ehdolla, että toiminnanharjoittaja noudattaa tässä päätöksessä kuvattuja toimia onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja toimii muilta osin hakemuksessa esitetyllä tavalla sekä noudattaa vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettuja säädöksiä.

Toiminta on vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia. Tuotantolaitos luokitellaan vaarallisten kemikaalien määrän ja vaaraominaisuuksien perusteella ns. lupalaitokseksi. (VNa 685/2015: 4 §)

Vaaralliset kemikaalit

Vaarallisia kemikaaleja saa varastoida tuotantolaitoksella enintään lupapäätöksen liitteenä olevan kemikaaliluettelon mukaiset määrät. Kemidigi-palvelussa (www.kemidigi.fi) vahvistetun kemikaaliluettelon tunniste on 16180.

Konsultointivyöhyke

Kohteen konsultointivyöhyke on 0,3 km. Konsultointivyöhyke määritetään kohteen kiinteistön rajoista. Kunnan tulee pyytää konsultaatiovyöhykkeellä merkittävästä rakentamisesta ja kaavamuutoksista lausuntoa Tukesilta ja pelastuslaitokselta.

Tarkastus

Kyseessä on toiminnassa oleva tuotantolaitos, joten Tukes ei tee erillistä käyttöönottotarkastusta. Tuotantolaitokselle tehdään vuoden 2025 aikana ensimmäinen määräaikaistarkastus, jossa varmistetaan, että toiminta on hakemuksen ja lupaehtojen mukaista.

Toiminnan kuvaus

GA Telesis Engine Services Oy on toimintansa toukokuussa 2013 aloittanut moottorikorjaamo, jonka päätoimiala on lentokoneiden suihkumoottoreiden huolto- ja peruskorjaukset. Tätä ennen moottorikorjaamo on ollut Finnair Oyj:n omistuksessa. Aikaisemmin moottorikorjaamon ollessa Finnairin omistamana, se on ollut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) valvonnassa, toiminnan laajuuden ollessa ns. toimintaperiaatelaitos.

Tuotannon ja kemikaalimäärien vähenemisen johdosta kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi muuttui vähäiseksi ja valvonta siirtyi Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle. Tuotantomäärät ja vaarallisten kemikaalien varastomäärät ovat kasvaneet vuodesta 2021 saakka. Pelastuslaitoksen määräaikaistarkastuksen seurauksena, vuonna 2023, on todettu vaarallisten kemikaalien varastoinnin ja käsittelyn muuttuneen laajamittaiseksi ja edellyttävän lupaa Tukesilta.

Tuotantotilat koostuvat moottorikorjaamosta ja sen yhteyteen rakennetusta moottoreiden koekäyttötilasta, jotka sijaitsevat Helsinki-Vantaan lentoaseman tekniikan alueella. Rakennuksen yhteydessä sijaitsevat myös toimistotilat varastoineen. Moottorikorjaamo on lämpöeristetty, teräsbetonista rakennettu kiinteistörakennus. Kokonaisuudessaan moottorikorjaamo on kooltaan noin 14 000 m² koostuen seuraavista osastosta: moottorikorjaamo ja varasto (10 000 m²), osakorjaamo (2 800 m²), koneistamo (1 000 m²), pintakäsittely (150 m²) ja koekäyttötilat (700 m²).

Korjaamolla käytetään kemikaaleja esimerkiksi komponenttien ja muiden osien pintakäsittelyssä, pesussa, lämpökäsittelyssä, moottorien koekäytössä ja muissa korjaus- ja huoltotoimenpiteissä.

Keskeiset vaaralliset kemikaalit:

- Syttyvät nesteet ja kaasut: polttoöljyt, lentopetroli, nestekaasu, metanoli, happi, asetyleeni, vety, metyylietyyliketoni ja isopropanoli
- Myrkylliseksi luokitellut kemikaalit: kaliumsyanidi, hopeasyanidi, natriumsyanidi.
- Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit: Typpihappo (60 %), kromitrioksidi, kaliumkromaatti, ammoniakkivesiliuos (25 %), nikkelikloridi ja natriumhydroksidi (50 %).
- Pesuaineet ja muut konepajakemikaalit, kuten öljyt, maalit, ohenteet ja aerosolit.
- Korjaamosalissa varastoidaan muutamia kemikaaleja. Alue on varustettu kohdepoistoin ja valuma-altain.

Korjaamon kemikaalit varastoidaan vaaraominaisuuksien mukaan omissa kemikaalivarastoissa ja huoltotöissä tarvittavat kemikaalit kemikaalikaapeissa. Tuotantolaitoksen kemikaalivarastot:

- Myrkyllisten aineiden varasto: Varastoidaan kaikki syaaniyhdisteet ja muut myrkylliseksi luokitellut kemikaalit. Varastossa punnitaan syaaniyhdisteitä pintakäsittelyä varten ja säilytetään myrkyllisten aineiden jäteliuokset 200 l jätekontissa.
- Happovarasto
- Emäsvarasto
- Kemikaalivarastot (2 kpl)
- Bunkkerivarasto
- Lentokonepolttoaineen varasto. Bunkkeroidut säiliöaltaat suoja-altaissa.
- Polttoöljy- ja jäteöljyvarasto. Allassäiliöt kellarissa omissa suoja-altaissa.
- Vetykeskus ja kaasupullovarasto ulkona.
- Nestemäinen Argon-säiliö ulkona.

Kemikaalien käsittely ja käyttöpaikat:

- Pintakäsittelyssä käsitellään erilaisia metalliosia kemiallisesti. Käsittelykemikaalit on asetettu prosessin mukaisesti vierekkäisiin kylpyihin, jotka sisältävät erilaisia liuoksia. Pintakäsittelyssä käytettävistä kemikaaleista luokitukseltaan vaarallisimpia ovat kaliumsyanidi, hopeasyanidi, natriumsyanidi, typpihappo 60%, kromitrioksidi, kaliumdikromaatti, natriumhydroksidi, DEL Alodine 1200s ja nikkelikloridi. Kylvyt ovat kooltaan

muutamia satoja litroja. Pintakäsittelyä tekevät vain koulutuksen ja luvan saaneet henkilöt suljetussa huoneessa.

- Pesulassa on käytössä erilaisia emäksisiä pesuaineita, kuten metyylietyyliketonia, isopropanolia ja asetonia. Pesuaineet kiertävät pesulassa suljetussa kierrossa. Lisäksi pesulassa on ultraäänipesuri, jossa käytetään ammoniakkia (25%).
- Korjaamon moottoreiden koekäyttötilassa käytetään lentopetrolia. Korjaamolla on myös maalaamo, joka on erillinen, EX-luokiteltu tila.
- Korjaamon plasmahitsauksessa käytetään vetyaseman vetyä. Korjaamolla on vetyanturit ja kaasukeskus on varustettu automaattisin hätäsuulain.
- Korjaamolla käytetään lisäksi happea ja asetyleeniä hitsauksessa, ja niitä varastoidaan kaasupulloissa kaasupulloverastossa sekä työtilojen läheisyydessä. Lisäksi korjaamolla käytetään nestekaasua testaukseen ja kalibrointiin.
- Laboratoriossa käsitellään pieniä määriä kemikaaleja, joista merkittävin on ammoniakkivesiliuos (25 %). Laboratoriossa on vetokaappi.
- Lämpökäsittelyssä käytetään metanolia suljetussa systeemissä.

Moottorikorjaamon prosessiosaston ja pintakäsittelyn sekä laboratorion jätevedet käsitellään korjaamon omalla jätevedenkäsittelylaitoksella ennen kunnalliseen viemäriin laskemista. Vuosittain vettä käsitellään noin 1000 m³. Prosessiosaston jätevedet koostuvat altaiden ylivuotovesistä ja muiden toimintojen huuhtelu- ja pesuvesistä. Vedet kulkeutuvat ensin keräysaltaaseen (tasausallas), josta ne pumpataan jätevedenkäsittelyyn kemiallista käsittelyä varten.

Jätevedenkäsittelylinjaston lopussa on selkeytysallas, johon kertyvää lietettä pumpataan lietealtaaseen, joka tyhjenetään tarpeen mukaan. Selkeytsaltaasta vesi kulkee välialtaan kautta kunnan viemäriin. Pintakäsittelystä ja laboratorion tulevat syanidipitoiset vedet käsitellään erikseen. Vedet kerätään omiin, erillisiin altaisiin, jotka tyhjenetään tarpeen mukaan. Prosessiosaston vanhat kylvyt valutetaan jätevedenkäsittelyssä sijaitseviin konsentraattialtaisiin, jotka tyhjenetään tarpeen vaatiessa. Keräysaltaiden tyhjennyksistä ja käsittelystä on sopimus jätteiden käsittely-yrityksen kanssa.

Päätöksen ehdot

1. Toiminnanharjoittajan tulee toteuttaa hakemuksesta annetuissa täydennyksissä ja lisäselvityksissä esitetyt toimenpiteet riskien pienentämiseksi. Toimenpiteet tulee huomioida suunnittelussa, käytössä ja ohjeistuksessa. (390/2005: 10 §)

2. Tuotantolaitokselle on oltava nimettynä vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin käytönvalvoja, joka on suorittanut Tukesin pätevyyskokeen. (L 390/2005: 10 §)
3. Sisäiseen pelastussuunnitelmaan tulee päivittää tämän päätöksen kohdassa "Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta" esitetyt asiat.
4. Laitteistot, putkistot ja kemikaalien varastointi- ja käsittelytilat on varustettava turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumisen edellyttämällä merkinnöillä. Kemikaaliputkistoihin on asennettava sisältöä ja virtaussuuntaa osoittavat merkinnät. Turvallisen toiminnan kannalta oleelliset venttiilit merkitään. (L 390/2005: 13, 15 §; VNa 856/2012: 58-60 §)
5. Tuotantolaitoksella tulee olla riittävästi hätäsuihkuja ja silmänhuuhtelupisteitä helposti luokse päästävissä paikoissa. (VNa 856/2012 79 §)
6. Vaarallisia kemikaaleja saa varastoida vain niille määritetyillä paikoilla, jotka on merkittävä. Tuotantotiloissa saa olla vaarallisia kemikaaleja vain sellaisia määriä, jotka ovat toiminnan kannalta perusteltuja. (VNa 856/2012: 21, 30 §)
7. Toiminnanharjoittajan tulee ylläpitää ennakko- ja kunnossapito-suunnitelmaa, joka kattaa vaarallisten kemikaalien varastointiin tarkoitettujen laitteistojen, vuodonhallintarakenteiden ja vuodontorjuntakaluston toimintakunnon sekä hälytysjärjestelmien ja turvalaitteiden toimivuuden säännöllisen varmistamisen. Tehdyistä tarkastuksista, testauksista ja toimenpiteistä pidetään kirjaa. (390/2005 12 §; 856/2012: 63 §)
8. Kemikaalivuodot ja sammutusjätevedet on voitava kerätä talteen ja niiden päätyminen maaperään tai laitosalueen ulkopuolelle on pystyttävä estämään. (856/2012: 77 §)
9. Laitoksella on oltava asianmukaista torjuntakalustoa mahdollisen vuodon nopeaa keräämistä ja ympäristöön leviämisen estämistä varten. Torjuntakaluston käyttöä tulee harjoitella. (VNa 856/2012: 73 §)
10. Tuotantolaitoksella tapahtuvat vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvät onnettomuudet ja prosessiturvallisuuspoikkeamat on kirjattava ja määriteltävä korjaavat toimenpiteet. (390/2005 10 §)

Päätöksen perustelut

GA Telesis Engine Services Oy:n moottorikorjaamo sijaitsee Helsinki- Vantaan lentoasemalla, ulkopuolisilta suljetulla tekniikan alueella. Alueella on voimassa oleva asemakaava. Rakennuksen lähistöllä sijaitsee Finnair tekniikan huoltohalleja sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman terminaalirakennukset ja hotelleja.

Alueen etelä- ja lounaispuolella sijaitsee eri yritysten toimitiloja sekä suuria logistiikkakeskuksia. Kauppakesuksista Jumbo ja Flamingo sijaitsevat lähistöllä. Moottorikorjaamon läheisyydessä Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella sijaitsee

kaksi pohjavesialuetta (Lavanko noin 2 kilometrin ja Lentoasema noin 1,3 kilometrin päässä). Lisäksi lentoasema-alueella kulkee Päijännetunneli, lähimmillään noin 2 kilometrin päässä moottorikorjaamosta.

Tukes on saanut asianmukaiset selvitykset vaarallisten kemikaalien varastoinnista ja käsittelystä. Toiminnanharjoittaja on tunnistanut hakemuksessaan vaarallisten kemikaalien varastointiin ja käsittelyyn liittyviä vaaroja sekä onnettomuustilanteita toimintaan soveltuvien menetelmin. Hakemuksessa on esitetty riittävät menettelyt onnettomuustilanteiden ehkäisemiseksi ja vaikutusten rajoittamiseksi. Osana riskienhallintaa on käytössä Management of Change -muutostenhallintamenettely, joka sisältää ennakoivan, muutosten riskitarkastelun, muutosten toteutuksen ja seurannan.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu räjähdysuojausasiakirja.

Onnettomuuksien seurausvaikutukset on arvioitu asiantuntijatahon (Gaia Consulting Oy) laatimassa seurausanalyysissä. Merkittävimmät onnettomuusskenaariot on tunnistettu ja arvioitu toimintovirheanalyysillä (TVA), jonka tulosten perusteella onnettomuustilanteiden vaikutusalueet on esitetty PHAST-mallinnusohjelmistolla, Tukesin Tuotantolaitosten sijoittaminen -oppaan kriteerien mukaisesti. Valitut skenaariot ovat kaliumsyaniidin reagointi pintakäsittelyssä typpihapon kanssa tilanteissa, joissa ilmanvaihtopoistot ovat toiminnassa tai pois päältä. Merkittävimmät onnettomuusvaikutukset aiheutuvat tilanteesta, jossa poistoilmanvaihto ei ole päällä. Mallinnustulosten perusteella syaanivuodon vaaralliset pitoisuudet rajautuvat katolle, päästölähteen lähelle. Haju- ja ärsytyskynnyksen ylittäviä vaikutuksia voi levitä suotuisissa tuuliolosuhteissa n. 100 metrin päähän maan rajassa. Raportissa on tarkasteltu myös vaarallisimpien kemikaalien käyttäytymistä rakennuspalossa. Tulipalon todennäköisyys pintakäsittelyosastolla, varastoissa ja lentokonepolttoaineen bunkkerivarastossa on arvioitu erittäin epätodennäköiseksi, mutta palotuotteiden potentiaaliset vaaraominaisuudet on huomioitava pelastussuunnitelmissa ja sammutusjätevesien käsittelyssä. Arvioiden perusteella vaaralliset kemikaalit eivät aiheuta merkittäviä onnettomuusvaikutuksia laitosalueen ulkopuolella. Kemikaalitoimintojen sijoittuminen noudattaa asetuksen 856/2012 luvun 3 vaatimuksia.

Kaikki kemikaalivarastot ovat lukittuja tiloja ja niihin on rajattu pääsy. Lisäksi myrkyllisten kemikaalien varastossa käyntejä valvotaan. Kemikaalien kanssa työskennellessä työntekijät käyttävät kaasumittareita ja henkilöhälyttimiä.

Rakennuksessa on osastokohtainen koneellinen ilmanvaihto. Toimivuuden seurannan osalta suoritetaan tarkastukset ja suodattimien vaihdot huolto-ohjelman mukaisesti kiinteistöhuollon toimesta. Aluekohtainen ilmanvaihto on suunniteltu

kemikaalien vaaraominaisuuksien mukaisesti. Laboratoriossa ja kemikaalivarastoissa on oma ilmanvaihto ja alipaineistus ympäröiviin tiloihin nähden.

Hakemuksessa on kuvattu vaarallisten kemikaalien varastojen ja käsittelytilojen suunnitteluperiaatteet, joissa on huomioitu varastoitavien kemikaalien määrät ja vaaraominaisuudet.

Kemikaalien vuodonhallinta on toteutettu valtioneuvoston asetuksen 856/2012 vuotojen hallintaa koskevien vaatimusten mukaisesti. Nestemäiset kemikaalit varastoidaan omilla varastoissaan suoja-altaissa. Suurimman kemikaalivaraston viemärit johdetaan tilan alla olevaan suoja-altaaseen, jossa hapot ja emäkset ovat erotettu toisistaan erillisin allastuksin. Prosessiosaston altaat sijaitsevat suoja-altaissa ja mahdolliset prosessivuodot ohjataan erilaisten vuotojenkeräysratkaisujen kautta keräysaltaisiin ja hallitusti jätevedenkäsittelyyn. Yhteys jätevedenkäsittelyyn on manuaalisesti suljettavissa. Rakennuksessa on sisätilojen kellarissa kolme erillistä säiliötilaa, joissa jokaisella on betoninen suoja-allas. Suoja-altaiden tilavuudet ovat vähintään kaksinkertaiset säiliön kokoon nähden. Koekäyttötilan vieressä rakennuksen ulkopuolella sijaitsee kaksi lentokonepolttoainesäiliötä ($2 \cdot 40\text{m}^3 = 80\text{m}^3$) betonista rakennetussa turva-altaassa, joka on kooltaan noin 240m^3 . Säiliöiden vieressä on tankkausalue, jonka reunat ovat korotettu mahdollisen tankkausauton säiliövuodon varalta. Alue on suunniteltu keräämään 40m^3 polttoainetta. Lisäksi koekäyttötilan katolla on erillinen 1m^3 kuution kerosiinissäiliö, joka on varustettu hieman yli 1m^3 vuoto-altaalla.

Koko rakennuksessa on kaikilla osastoilla paloilmaisimet, palo-osastointi ja tuotantotiloissa on sprinklerisammutusjärjestelmä. Tämän lisäksi kiinteistössä on inergen- ja halotron sammutusjärjestelmä. Jätevesilaitoksella ja pintakäsittelyssä on lisäksi erillinen hälytysjärjestelmä, josta hälytykset ohjautuvat päivystäjän puhelimeen. Järjestelmän avulla seurataan esimerkiksi jätevedenkäsittelyn pH-rajaja ja pintakäsittelyn altaiden pinnankorkeuksia. Plasmapinnoituksessa on kaasuvälöntajärjestelmä. Järjestelmä perustuu siihen, että sähköisesti ohjatut kaasuvälöntaventtiilit suljetaan, kun termisissä pinnoitustiloissa todettu vety- tai asetyleenipitoisuus on 20 % alemmasta räjähdysrajasta. Järjestelmä laukaisee sireeni- ja merkkivalohälytyksen.

Kiinteistö on varustettu automaattisella paloilmoinjärjestelmällä, johon myös sprinklerin märkähälytysventtiilin palohälytys on kytketty. Sprinklerit laukeavat vain paloalueella. Sammutusvesi tulee Finnairin linjahuoltohallilta, josta dieselmoottorit pumppaavat sammutusvettä korjaamolle $10\,000\text{L}/\text{min}$, jos kaikki palo-osastojen sprinklerit laukeaisivat yhtä aikaa. Sammutusvesisäiliöissä on 3000m^3 vettä. Korjaamolla on vuodonhallintakalusto useassa paikassa ympäri rakennusta. Vuotojenhallintatarvikkeiden varasto sijaitsee jätevedenkäsittelyhuonetta

vastapäätä. Vuodenhallintakalustoon sisältyy viemäreiden sulkumattoja, patoamistarvikkeita sekä imeytysainetta.

Kemikaalipitoisten sammutusjätevesien keräilystä on laadittu suunnitelmat, joita on täydennetty hakemuksen lisäselvityksissä ja liitteissä. Kemikaalipitoisen sammutusjäteveden määrän arviointi ja hallintakeinot on esitetty hakemuksen liitteissä ja selvityksissä. Arvioinnit on esitetty kolmannen osapuolen (Gaia Consulting Oy & Sweco Oy) asiantuntijaraporteissa. Suunnitelmat vastaavat valtioneuvoston asetuksen 856/2012 73-74 § sammutusvesiä, torjuntajärjestelyitä ja veden talteenottoa koskevia vaatimuksia sekä Tukes-oppaan Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta -menettelyohjeita.

Toiminnanohjausjärjestelmässä (IFS) on käytössä kunnossapitosuunnitelma analyysi -työkalu, jonka avulla vastuuhenkilöt seuraavat ja käsittelevät kemikaalien käsittelyyn sekä - varastointiin liittyvien säiliöiden ja linjastojen vuosittaisia huolto- ja kalibrointitoimia. Järjestelmästä selviää laitekohtaisten huoltojen suoritus- ja erääntymispäivät.

Jokainen uusi työntekijä saa noin viikon mittaisen yleisen luokkamuotoisen perehdytysjakson, jossa käydään yrityksen toimintoja kokonaisuudessaan läpi. Perehdytysjakso sisältää muun muassa prosessi-insinöörin pitämän yleisesityksen yrityksen käytössä olevista kemikaaleista ja mistä käyttöturvatiedotteet löytyvät (KemiDigi), sekä turvallisuuspäällikön pitämän esityksen yrityksen yleiseen turvallisuuteen, työturvallisuuteen ja palo- ja pelastussuunnitelmaan

Hakemuksen liitteissä on esitetty turvallisuuden parannustoimenpiteitä, jotka on toteutettu vuosina 2023-2024 pidettyjen pelastusviranomaisen ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen huomioiden perusteella. Toteutettuja toimenpiteitä ovat mm. lattiapinnoitteiden uusinta kemikaaleja kestäviksi, jätevedenpuhdistamon vuodenhallinnan parantaminen, valuma-altaiden lisäykset, säiliöiden etäisyyksien kasvattaminen ja kemikaalien purkualueen sekä kuljetusreittien varustaminen vuotojen talteenottovälineillä ja materiaaleilla.

Päätöksen ehdot perustuvat arvioituihin onnettomuusvaaroihin ja vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettuihin vaatimuksiin. Tukes katsoo, että täyttäessä päätöksen ehdot ja toimittaessa muuten hakemuksessa esitetyllä tavalla, toiminta täyttää lainsäädännön asettamat velvoitteet Tukesin käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Tukesin valvomille laajamittaisille kemikaalilaitoksille tulee laatia kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) ja valtioneuvoston asetuksen (685/2015) 17 § mukainen sisäinen pelastussuunnitelma.

Tukes toteaa johtopäätöksinään sisäisestä pelastussuunnitelmasta seuraavaa:

Hakemuksen liitteenä toimitettu sisäinen pelastussuunnitelma on rakenteeltaan ja sisällöltään valtioneuvoston asetuksen (685/2015 17 §) ja hakemuksen jättämishetkellä voimassa olleen Tukes-ohjeen 8/2015 mukainen. Sisäinen pelastussuunnitelma sisältää suunnitelman kemikaalipoikkeamatilanteiden harjoittelusta. Sisäistä pelastussuunnitelmaa tulee päivittää seuraavasti:

- Sisäinen pelastussuunnitelma tulee päivittää lupahakemusprosessin aikana tapahtuneiden muutosten ja selvitysten osalta. (685/2015: 18 §)
- Sisäinen pelastussuunnitelma tulee lähettää pelastusviranomaiselle. (685/2015: 18 §)
- Sisäinen pelastussuunnitelma tulee jatkossa tarkistaa ja päivittää vähintään kolmen vuoden välein. (685/2015: 18 §)

Tukes on julkaissut uuden ohjeen 22.10.2024, joten pelastussuunnitelman sisältö tulee tarkastella seuraavassa päivityksessä uuden ohjeen mukaisesti. Sisäisen pelastussuunnitelman päivittämisestä on annettu lupaehto nro 3.

Lupahakemuksen käsittely

- Hakemuksen vastaanottaminen, 05.04.2024
- Lisätietojen vastaanottaminen, 25.06.2024
- Lausunnon pyytäminen, 25.06.2024
- Lisätietojen vastaanottaminen, 27.06.2024
- Lausunnon vastaanottaminen, 01.07.2024, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Lisätietojen vastaanottaminen, 01.07.2024
- Kuuleminen, 01.07.2024
- Kuuleminen, 01.07.2024
- Lausunnon pyytäminen, 01.07.2024
- Lisätietojen vastaanottaminen, 02.07.2024
- Lausunnon vastaanottaminen, 26.08.2024, Vantaan kaupunki
- Lisätietojen vastaanottaminen, 19.09.2024
- Lisätietojen vastaanottaminen, 19.09.2024
- Lisätietojen pyytäminen, 19.09.2024
- Lisätietojen vastaanottaminen, 09.10.2024
- Lisätietojen pyytäminen, 24.10.2024
- Lisätietojen pyytäminen, 04.11.2024
- Lisätietojen vastaanottaminen, 04.11.2024
- Lisätietojen pyytäminen, 10.07.2025

- Lisätietojen vastaanottaminen, 10.07.2025
- Lisätietojen vastaanottaminen, 10.07.2025
- Lisätietojen pyytäminen, 11.07.2025
- Lisätietojen vastaanottaminen, 11.07.2025

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemus on kuulutettu Vantaan Sanomissa sekä Tukesin verkkosivuilla. Hakemuksesta on voinut antaa mielipiteitä 14.8.2024 saakka. Hakemuksesta ei esitetty mielipiteitä tai muistutuksia.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot

Tukes on vastaanottanut hakemuksen 5.4.2024 ja käsitellyt sen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun asetuksen (685/2015 8 §) mukaisena lupahakemuksena.

Tukes on vastaanottanut hakemukseen täydennyksiä 25.6.2024, 27.6.2024, 1.7.2024, 2.7.2024, 24.10.2024, 4.11.2024 ja 10.7.2025 ja 11.7.2025.

Tukes pyysi lupahakemuksesta lausunnot Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta ja Uudenmaan ELY-keskukselta 25.6.2024.

Uudenmaan ELY-keskus ilmoitti, että tuotantolaitoksen toimivaltainen viranomainen on ympäristönsuojelulain osalta Vantaan kaupungin ympäristökeskus. Tukes pyysi lausunnon ympäristökeskukselta 1.7.2024. Vantaan kaupungin ympäristökeskus pyysi lisää aikaa lausunnon 26.8.2024 saakka ja toimitti Tukesin suostumuksella lausunnon määräaikaan mennessä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos totesi 1.7.2024 kirjatussa lausunnossaan, ettei sillä ole hakemuksesta huomautettavaa.

Vantaan kaupungin ympäristökeskus toimitti Tukesille lausuntonsa Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston 20.8.2024 pidetyn kokouksen pöytäkirjaotteena. Pöytäkirjassa todettiin seuraavaa:

Ympäristöpalveluiden päällikön esitys: Päätetään antaa seuraava lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle GA Telesis Oy:n laajamittaisesta vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin lupahakemuksesta.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että GA Telesis Oy:ltä on edellytettävä luvassa seuraavat asiat:

1. **Sammutusvesiä pidättävien tilojen vesitiiveys.** Laitoksen käytävien ja muiden sammutusvesisuunnitelmassa sammutusvesiä pidättäviksi tiloiksi esitettyjen

tilojen (esim. kaapelikanavat) lattiapinnoitteiden vesitiiveys edellytettävä tarkastettavaksi ja pinnoitettavaksi sammutusvesiä pidättäväksi, jos tiloja käytetään sammutusvesien keräyspaikkoina. Samoin ulko-ovien tiivistykset on tarkastettava, että ulko-ovet eivät päästä sammutusvesiä alemmista kerroksista piha-alueille onnettomuustilanteissa. Ulko-ovien kohdalla on myös huomioitava lastauslaiturien ovet.

- 2. **Vetysyanidipäästö vesisateella.** Mahdollisessa kaliumsyanidin ja typpihapon sekoittumisessa muodostuvan vetysyanidipäästön leviäminen sateella ympäristöön (kattovesikaivot ja hulevesikaivot pihalla) on otettava huomioon päätöksessä. Hakemuksen liitteenä olevassa mallinnuksessa ei ollut huomioitu sateen mahdollisuutta. Muodostuva vetysyanidi on veteen kokonaan liukenevaa. Vetysyanidi on myös erittäin myrkyllistä vesielioille.*
- 3. **Hulevesien sulkukaivot.** Laitoksen alueelta muodostuville hulevesille on edellytettävä sulkukaivoa ennen hulevesien johtamista eteenpäin hulevesiviemäriin, jotta voidaan estää tulipalotilanteessa sammutusvesien päätyminen hulevesiviemäriin tai vetysyanidi päästössä sadeveten liunneen vetysyanidin pääsy hulevesiviemäriin. Vantaan ympäristökeskuksen tietojen mukaan laitosalueella ei ole sulkukaivoa/-kaivoja. Vantaan ympäristökeskuksen tietojen mukaan laitosalueen vedet purkavat lentokentän eteläpuolella olevan kosteikkoalueen kautta Krakanojaan, jossa on havaittu mm. taimenia (Vantaan pienvesiselvitys päivitys 04/2024). Vantaan ympäristökeskukselle on ilmoitettava hulevesien sulkukaivon paikka alueella. Mikäli kyseinen sulkukaivo on jo olemassa, on vastaavasti sen tarkat sijaintitiedot toimitettava Vantaan ympäristökeskukselle.*
- 4. **Sosiaalitulojen jätevesiviemäröinti.** Sosiaalitulojen jätevesiviemäreihin on edellytettävä sulkuventtiili ennen jätevesien purkamista yleiseen jätevesiviemäriin laitokselta, jotta tulipalotilanteessa näiden kaivojen kautta ei pääse sammutusvesiä jätevesiviemäriin ja edelleen jäteveden puhdistamolle. Sammutusvedet ovat riski jäteveden puhdistamon toiminnalle.*
- 5. **Kemikaalivarastot.** Kemikaalivarastot, joissa on viemäriyhteyksiä, on varustettava sulkuventtiilillä. Sulkuventtiili on varmistettava siten, ettei sitä voida vahingossa avata. Lähtökohtaisesti kemikaalit tulisi varastoida tiloissa, joissa ei ole viemäriyhteyttä.*

Toiminnanharjoittaja toimitti vastineen ympäristöviranomaisen lausuntoon 9.10.2024. Vastineen sisältöä täydennettiin lisäselvityksillä 4.11.2024 ja 10.7.2025.

- **Vastine 1:** Caverion Oy on suorittanut tarkastuksen kaapelikanaalien kunnon osalta 30.9.2024. Kaapelikanaalit on todettu kunnoltaan hyväksi, eikä

korjaavia toimenpiteitä tarvita. Caverion Oy:n raportti kanaalien tarkastuksesta liitteenä "Mute Rakennus kaapelikanaalitarkastus". Kaikki Kiinteistön ulko-ovet, mukaan lukien lastauslaitureiden ovet, on tarkastettu Assa Abloy Entrance Systemsin toimesta 26.9.2024. Ovien tiivistyksiä tullaan lisäämään sekä korjaamaan viimeistään marraskuun ensimmäiseen viikkoon 2024 mennessä (4.-8.11.2024 mennessä).

- **Vastine 2:** Ohessa Sweco Finland Oy:n tehty tutkimus vetysyanidipäästön osalta vesisateella. Katso liite "Vetysyanidipäästä vesisateella ja hulevesien sulkukaivot (Sweco)"

Raportin keskeiset perustelut:

Vetysyanidipäästä vesisateella

- *Kemiallisiin ja fysikaalisiin tarkasteluihin perustuen ei ole mahdollista syntyä skenaariota, jossa tuottaisi hulevesiin pitoisuuksiltaan asetuksen mukaisille luonnonarvoille vaarallisen liuoksen. Vaikka oletuksissa olisi suuruusluokaltaan 1000-kertainen virhe, jäätäisiin PNEC-pitoisuuden alle. Seurausanalyysiraportissa todetaan lisäksi laajasti perustellen, että skenaarion todennäköisyys on erittäin pieni.*
- **Vastine 3:** Ohessa Sweco Finland Oy:n tehty tutkimus koskien vetysyaanipäästön leviämistä sateella ympäristöön sekä sammutusjätevesien hallintaa. Katso liite "Vetysyanidipäästö vesisateella ja hulevesien sulkukaivot (Sweco)".

Kiinteistön omistaja Finnair Oyj yhdessä Caverion Oyj:n ja Finavia Oyj:n kanssa kartoittavat hulevesiviemäristä laitoksen ympäristössä. Kartoitus jatkuu viikon 42 loppuun saakka, jolloin saadaan tarkempi lukumäärä sijaintitietoineen hulevesikaivojen sulkujen osalta. Suunnitelma ja toteutusaikataulut hulevesikaivojen sulkujen asentamiseksi pyritään saamaan selville viimeistään 31.10.2024 mennessä. Toteutusaikataulujen ollessa vielä epäselvä vastinepyynnön määräaikaan mennessä, GA Telesis Engine Services Oy pyytää jatkoaikaa 31.10.2024 saakka, jolloin suunnitelmat toteutusaikatauluineen olisivat selvillä.

Sweco Oy:n raportin perustelut sulkukaivojen tarpeellisuudesta:

Näkökohtia sulkukaivojen tarpeellisuuteen

- *Tulipalo rakennuksessa itsessään on erittäin epätodennäköinen. Rakennus on betonirakenteinen, se on varustettu paloilmaisimilla ja keskeiset vaarakohteet on sprinklattu. Lisäksi rakennuksessa on Ex-merkittyjä alueita, jotka huomioidaan räjähdysuojausasiakirjassa. Kerosiinivarasto on erillisessä bunkerirakennuksessa ja polttoöljysäiliö rakennuksen alakerroksessa betonisessa tilassa.*
 - *Sammutusjätevedet eivät sisällä oleellisia määriä kemikaaleja, vaan ovat pääasiassa normaalin rakennuspalon sammutusjätevesiä (vrt. asetus 57§)*
 - *Sammutusjäteveden määrä on hyvin suurella todennäköisyydellä pieni. Sprinklerit laukeavat vain paloalueella. Sprinklaus estää palon täysimittaisen kehittymisen ja sammuttaa palon huomattavasti pienemmällä vesimäärällä kuin esimerkiksi pelastuslaitoksen letkusammutus.*
 - *Rakennuksessa on paljon kohteita, joihin sammutusjätevettä kertyy, arvion mukaan 250-280 kuutiometriä, joka vastaa noin puolen tunnin sprinklausta koko rakennuksessa. Suurimman palo-osaston palossa arvioitiin sammutusjätevettä syntyvän 56 m³. Sammutusjäteveden kulkeutuminen ulos todettiin hyvin epätodennäköiseksi.*
 - *Korjaamolla on vuodonhallintakalusto useassa paikassa ympäri rakennusta. Vuotojenhallintatarvikkeiden varasto sijaitsee jätevedenkäsittelyhuonetta vastapäätä. Vuodonhallintakalustoon sisältyy viemäreiden sulkumattoja, patoamistarvikkeet sekä imeytysainetta. Korjaamolle on määritelty suojeleorganisaatio vastuualueineen, jotka on kuvattu pelastussuunnitelmassa. Suojelujohtaja vastaa siitä, että jälkivahinkojen torjuntatyö aloitetaan viivyttämättä. Korjaamon työntekijöille on koulutettu toimintamalli jälkivahinkojen torjuntaan.*
 - *Näiden näkökulmien valossa sammutusjäteveden hallinnan voidaan arvioida olevan asetuksen edellyttämällä tasolla.*
-
- **Vastine 4:** *Kemikaalivarastossa viemäryhteydet ovat suoraan vallitilan emäs- ja happoaltaaseen - vallitila sijaitsee kemikaalivarastossa. Happo- ja emäsaltaat ovat eristetty muuratulla väliseinällä toisistaan. Muurattu väliseinä on pinnoitettu kemikaaleja kestävällä pinnoitteella. Toisin sanoen viemäryhteyksiä ei ole viemäriverkoston ja edelleen jäteveden*

puhdistamolle. Väestönsuojassa sijaitsevan pienimuotoisen (käsikemikaalit) kemikaalivaraston viemäröinti on suljettu pysyvästi sulkuventtiilillä.

Toiminnanharjoittajan lisäykset vastineiden kohtiin 3-4 toimitettu selvityksissä 4.11.2024 ja 10.7.2025.

Selvitys 4.11.2024

- *Olemme pitäneet palavereja Finnairin, Caverionin ja maanrakennusurakoitsijan kanssa. GATESin lähiympäristöä on kartoitettu hule- ja jätevesien osalta. Palavereiden yhteydessä on noussut myös huolenaiheita ja mahdollisia riskejä:*
- *1. Ensimmäinen huoli on nyt olemassa olevan kartoituksen pohjalta syntyneen toimenpidesuunnitelman toteutumisen kustannukset GATESille – taloudellisen toiminnan kannattavuus.*
- *2. Aiheuttaa väliaikaisia rajoituksia moottoreiden saamiseksi/poisviemiseksi tuotantotiloihin, vaikuttaen tuotantoon ja talouteen.*
- *3. Toimenpidesuunnitelman osalta on suuri riski työn laajentumisesta Finavian puolelle kohti terminaali-aluetta, sulkien lentoaseman /Finavian huoltotiet ja lentokoneiden rullausreitit ympäristössä. Näitä voivat olla, ja jotka vielä tuovat huomattavia lisäkustannuksia:*
- *a. Ei ole tarkkaa tietoa 1970-80 luvulla rakennetusta infrasta esim. kaapelit ja sähköt, jotka voivat vaurioitua kaivaustöiden yhteydessä.*
- *b. Maan alla olevan sadevesiviemäriputkistojen, jotka suuntautuvat rullausalueelle, vaurioituminen kaivuiden yhteydessä. Sadevesiviemäriputket ovat 1980-luvulta. Mahdolliset vauriot ja niiden korjaaminen/uusiminen aiheuttavat pahimmillaan kaivuutöitä rullausalueelle päin, rajoittaen lentokoneiden rullausliikennettä terminaali-alueelle tai pois terminaali-alueelta. Tällöin tulee kysymys, kuka vastaa töiden laajentumisesta / vaurioiden korjauskuluista?*
- *Hulevesi- ja jätevesiviemärisulkujen asennus GATESin ympäristöön sisältää riskejä työn laajentumisesta Finavian toiminta-alueelle mahdollisesti rajoittaen Helsinki-Vantaan lentoaseman asematasolla tapahtuvaa lentokoneiden rullausliikennettä sekä maakaaluston toimintaa. Riskit ovat kohtuuttomia ottaen huomioon GAIA Oy:n (nykyinen Sweco) tekemän tutkimuksen toimintaamme / toimintaympäristöömme sekä sen myötä syntyneeseen sammutusjätevesisuunnitelmaan, jossa todetaan sammutusjäteveden kerääntyvän kiinteistön sisätiloihin.*

Selvitys kemikaalipitoisten sammutusjätevesien päätyemisestä sosiaalitulojen viemärikaivoihin (10.7.2025):

- *GATESin sosiaalitulat sijaitsevat alueilla, joiden läheisyydessä ei ole varastoituna tai käsitellä kemikaaleja. Täten myöskään tulipalotilanteessa kemikaaleja ei pääse sammutusjätevesien mukana sosiaalituloissa sijaitseviin viemäriin. Rakennuksessa on eri alueilla sijoitettuna imeytysvälineitä.*

Tukesin perustelut lausunnoista ja vastineista

Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu lupahakemuksen käsittelyssä, päätöksen ehdoissa ja perusteluissa niiltä osin kuin ne koskevat Tukesin kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaista toimivaltaa.

Sammutusjätevesien hallinta kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta:

Tukes arvioi sammutusjätevesien hallintaa kemikaalipitoisten sammutusjätevesien kertymisen ja hallinnan osalta valtioneuvoston asetuksen 856/2012 77 § mukaisesti. Tämä tarkoittaa **vaaralliseksi luokiteltujen** kemikaalien päätymistä sammutusvesiin ja hallitsemattomasti maaperään, ympäristöön tai vesistöön siten, että se aiheuttaisi vahinkoa jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Tukes ei voi kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöä koskevan toimivaltansa mukaisesti asettaa ehtoja ns. normaalien rakennuspalossa syntyvien sammutusvesien hallinnalle.

- **Kohta 1. Sammutusvesiä pidättävien tilojen vesitiiveys.** Toiminnanharjoittajan vastineessaan esittämät toimenpiteet kaapelikanaalien kunnan varmistamiseksi ja ovien tiivistämisen parannukset katsotaan olevan riittävät huomioiden Gaia Consulting Oy:n ja Sweco Finland Oy:n raporteissa esitetyt arviot sammutusjätevesien määrästä ja haitallisuudesta. Toimenpiteet varmistetaan määräaikaistarkastuksella (huomioitu lupaehdossa nro 1).
- **Kohta 2. Vetysyanidipäästö sateella.** Asiantuntijaraportin (Sweco Finland Oy) tulokset katsotaan olevan valtioneuvoston asetuksen 856/2012 77 § edellyttämällä tavalla ja Tukesin oppaan Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta - mukaisesti huomioitu.
- **Kohta 3. Hulevesien sulkukaivot.** Sammutusjätevesien kerääminen on esitetty asiantuntijaraporteissa kiinteistön sisällä tapahtuvaksi. Raporteissa on esitetty arvio kemikaalipitoisen sammutusjäteveden määrästä ja keräysjärjestelmän tilavuudesta asetuksen 856/2012 77 § ja Tukesin oppaan kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta -mukaisesti. Suurimman

palo-osaston mukainen sammutusvesimäärä saadaan laskelmien mukaan talteen kiinteistön sisätiloihin, eikä Sweco Oy:n arvion mukaan muodostu sellaista kemikaalipitoista sammutusjätevettä, joka päätyisi piha-alueen ja hulevesijärjestelmän kautta maaperään tai vesistöön. Toiminnanharjoittaja on hakemuksen perusteella varautunut hulevesikaivojen tulppaamiseen sulkumatoilla sekä vuotojen rajaamiseen patoamistarvikkeilla ja imeytysaineilla. Gaia Consulting Oy:n/Sweco Oy:n laatimien raporttien mukaan pääosa sammutusjätevesistä on normaalin rakennuspalon sammutusjätevesiä. Tukes ei voi toimivaltansa puitteissa määrätä erityisehtoja muiden kuin kemikaalien pilaamien sammutusjätevesien hallinnalle. (huomioitu lupaehdoissa 7,8 ja 9)

- **Kohta 4.** Sosiaalitulojen viemärointi. Ympäristöviranomaisen lausunnossa esitetään jätevesilinjan sulkemista sulkuventtiilillä tulipalotilanteen **sammutusvesien** kulkeutumisen estämiseksi. Toiminnanharjoittajan selvitysten perusteella **kemikaalipitoiset sammutusjätevedet** eivät päädy sosiaalitulojen viemäriin. Tukes ei voi toimivaltansa puitteissa määrätä erityisehtoja muiden kuin kemikaalien pilaamien sammutusjätevesien hallinnalle.
- **Kohta 5. Kemikaalivarastot.** Toiminnanharjoittajan selvityksien mukaan suurimmassa kemikaalivarastossa ei ole suoraan jätevesiverkostoon johtavaa linjaa vaan vuodot ohjataan vallitilan happo- ja emäsaltaihin. Muissa kemikaalivarastoissa ei ole viemärikaivoja, paitsi yhdessä (Bunkkeri 171), jonka kaivo on tulpattu.

Käsittelymaksu

Päätösmaksu **4044 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus (Palkeet) lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista [1283/2021])

Muutoksenhaku

Valitusoikeus päätöksestä määräytyy vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 127a §:n perusteella. Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Lisätietoja päätöksestä

Ylitarkastaja Tero Järvenpää, tero.jarvenpaa@tukes.fi, 029 505 2017

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Tero Järvenpää, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Timo Talvitie, Johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Liitteet

20240625_KemiDigi_Liite kemikaaliturvallisuuslupahakemukseen ja -valvontaan.pdf

Tiedoksi

Uudenmaan ELY
Uudenmaan ELY/ Maankäyttö
Vantaan kaupunki
Etelä-Suomen AVI/ työsuojelu
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos/ kemikaalivalvonta

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- tieto siitä, mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, asuinkunta, puhelinnumero, postiosoite ja muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen ja kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. [Tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Helsingin hallinto-oikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

